

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 568/2020-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 8. decembra 2020 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], vo veci namietaného porušenia čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky, porušenia základných práv zaručených v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva zaručeného v čl. 26 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 2 T 37/2016 z 12. júna 2017 a uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1 To 15/2018 z 10. júla 2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutých rozhodnutí a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. novembra 2020 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa [REDACTED],

██████████, ██████████, ██████████
██████████ (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), porušenie základných práv zaručených v čl. 46 ods. 1 ústavy a v čl. 36 ods. 1 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva zaručeného v čl. 26 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (ďalej len „pakt“) rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 2 T 37/2016 z 12. júna 2017 a uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 To 15/2018 z 10. júla 2018.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu sp. zn. 2 T 37/2016 z 12. júna 2017 uznaný vinným zo spáchania pokračovacieho zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 písm. c) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona, za ktorý mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 5 rokov.

3. Uznesením krajského súdu sp. zn. 1 To 15/2018 z 10. júla 2018 bolo odvolanie sťažovateľa proti rozsudku okresného súdu z 12. júna 2017 zamietnuté ako nedôvodné.

4. Sťažovateľ rozhodnutiam všeobecných súdov konajúcich v jeho trestnej veci vytyka právnu kvalifikáciu skutku, pre ktorý bol stíhaný, keď podľa jeho názoru nesprávne aplikovali § 221 ods. 3 písm. c) s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona, t. j. jeho konanie posúdili ako trestný čin spáchaný závažnejším spôsobom z dôvodu, že sa ho dopustil na viacerých osobách.

5. Použitím uvedenej právnej kvalifikácie došlo podľa sťažovateľa k porušeniu jeho právnej istoty, rovnosti, predvídateľnosti práva, dôvery v právo (právny štát) a princípov formálnej spravodlivosti, keďže v obdobných prípadoch, ktoré sťažovateľ v ústavnej sťažnosti označil, takáto kvalifikácia aplikovaná nebola.

6. Sťažovateľ sa prikláňa k názoru, že „*ustanovenie osobitného kvalifikačného znaku podľa § 138 písm. j) Tr. zák. v prípade materiálnych trestných činov je neaplikovateľné*“. V jeho prípade nešlo o čin spáchaný na osobe. Predmetom útoku nebol človek, ako je to pri trestných činoch proti životu alebo zdraviu, resp. proti telesnej integrite. Pri trestnom čine podvodu je „*chráneným právom vlastníť majetok*“, na ktoré páchateľ „*útočí svojim podvodným konaním prostredníctvom osoby vykonávajúcej v omyle majetkovú dispozíciu*“. Následkom takéhoto konania je vznik škody (zmenšenie, nezväčšenie) na cudzom majetku. Podľa sťažovateľa je zrejmé, že trestný čin ja vždy páchaný na cudzom majetku a nikdy nie na osobe.

7. Naopak, sťažovateľ nesúhlasí so zjednocujúcim stanoviskom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „*najvyšší súd*“) sp. zn. Tpj 69/2014 z 9. decembra 2014, v ktorom najvyšší súd prijal záver, že existencia cudzieho majetku sa vlastnícky vzťahuje vždy na určitú konkrétnu osobu. Tento záver sťažovateľ považuje pri trestnom čine podvodu za nepodstatný, ktorý nevyplýva ani zo znakov skutkovej podstaty označeného trestného činu.

8. Sťažovateľ poukázal aj na skutočnosť, že dopustiť sa mal pokračovacieho trestného činu, pretože všetky čiastkové útoky spájala objektívna súvislosť v čase, spôsobe ich spáchania a v predmete útoku, ako aj subjektívna súvislosť spočívajúca v jednotiacom zámere sťažovateľa spáchať uvedený trestný čin. V takom prípade sa trestnosť všetkých čiastkových útokov posudzuje ako jeden trestný čin. Sťažovateľ je presvedčený, že závažnejší spôsob konania ako osobitný kvalifikačný pojem je v ustanovení § 138 Trestného zákona konštruovaný tak, že sa týka len jedného skutku, ktorý môže pôsobiť voči viacerým osobám a môže spôsobiť aj viacero následkov, avšak musí ísť vyslovene len o jedno konanie, nie viacero konaní, ktoré len ďalšie okolnosti predpokladané Trestným zákonom spájajú do jedného konania. V jeho prípade nejde o jeden skutok, pretože vnútorne pozostáva z viacerých čiastkových útokov.

9. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezhom vyslovil porušenie čl. 1 ústavy, ako aj porušenie základných práv zaručených v čl. 46 ods. 1 ústavy a v čl. 36 ods. 1 a čl. 38 ods. 2 listiny a práva zaručeného v čl. 26 paktu rozsudkom okresného súdu sp. zn. 2 T 37/2016 z 12. júna 2017 a uznesením krajského súdu sp. zn. 1 To 15/2018 z 10. júla 2018. Zároveň požadoval označené rozhodnutia všeobecných súdov zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

II.

Relevantná právna úprava a ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu

10. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

11. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah...

12. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

13. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

14. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,

b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,

c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,

d) ktorý je neprípustný,

e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,

f) ktorý je podaný oneskorene,

g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

15. Podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

16. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

17. Predmetom ústavnej sťažnosti je namietané porušenie čl. 1 ústavy a porušenie základných práv zaručených v čl. 46 ods. 1 ústavy a v čl. 36 ods. 1 a čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj porušenie práva zaručeného v čl. 26 paktu rozsudkom okresného súdu sp. zn. 2 T 37/2016 uznesením krajského súdu sp. zn. 1 To 15/2018 z 10. júla 2018, ku ktorému malo dôjsť nesprávnou právnou kvalifikáciou skutku, pre ktorý bol sťažovateľ trestne stíhaný a napokon odsúdený.

18. Podľa čl. 1 ods. 1 ústavy Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.

19. Podľa čl. 1 ods. 2 ústavy Slovenská republika uznáva a dodržiava všeobecné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná, a svoje ďalšie medzinárodné záväzky.

20. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obdobne čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

21. Podľa čl. 38 ods. 2 listiny každý má právo, aby jeho vec bola prerokovaná verejne, bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť iba v prípadoch ustanovených zákonom.

22. Podľa čl. 26 paktu všetci sú si pred zákonom rovní a majú právo na rovnakú ochranu zákona bez akejkoľvek diskriminácie. Zákon zakáže akúkoľvek diskrimináciu a zaručí všetkým osobám rovnakú a účinnú ochranu proti diskriminácii z akýchkoľvek dôvodov, napr. podľa rasy, farby, pohlavia, jazyka, náboženstva, politického alebo iného presvedčenia, národnostného alebo sociálneho pôvodu, majetku a rodu.

23. Podľa § 306 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) opravným prostriedkom proti rozsudku súdu prvého stupňa je odvolanie.

24. Podľa § 307 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku ak tento zákon neustanovuje inak, rozsudok môže odvolaním napadnúť obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka, okrem výroku o vine v rozsahu, v ktorom súd prijal jeho vyhlásenie, že je vinný, alebo vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe.

25. Podľa § 315 Trestného poriadku o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd...

26. Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

27. Podľa § 321 ods. 1 písm. d) odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona.

28. Podľa § 368 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie možno podať proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým bol porušený zákon alebo ak boli porušené ustanovenia o konaní, ktoré mu predchádzalo, ak je toto porušenie dôvodom dovolania podľa § 371.

29. Podľa § 368 ods. 2 Trestného poriadku ak tento zákon neustanovuje inak, rozhodnutím podľa odseku 1 sa rozumie

a) rozsudok a trestný rozkaz,...

h) rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý riadny opravný prostriedok podaný proti rozhodnutiu podľa písmen a) až g), alebo rozhodnutie, ktorým odvolací súd na základe riadneho opravného prostriedku vo veci sám rozhodol.

30. Podľa § 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku proti právoplatnému rozhodnutiu súdu druhého stupňa môže podať dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 obvinený vo svoj prospech proti výroku, ktorý sa ho priamo týka.

31. Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia;...

32. Podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku ak bol dovolacím súdom zistený dôvod dovolania podľa § 371, vysloví rozsudkom porušenie zákona v príslušných ustanoveniach, o ktoré sa tento dôvod opiera.

33. Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku súčasne s výrokom uvedeným v odseku 1 dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie alebo jeho časť, alebo aj chybné konanie, ktoré napadnutému rozhodnutiu predchádzalo. Po zrušení rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd podľa okolností prípadu zruší aj predchádzajúce rozhodnutie súdu prvého stupňa. Ak je nezákonný len niektorý výrok napadnutého rozhodnutia alebo rozhodnutia súdu prvého stupňa a ak ho možno oddeliť od ostatných, zruší dovolací súd len tento výrok. Ak však zruší hoci len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad. Zruší aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

34. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, keď o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Z princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) vyplýva, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií.

35. Ústavou vymedzená právomoc ústavnému súdu neumožňuje, aby nahrádzal rozhodovaciu činnosť (právomoc) všeobecných súdov, ak je založená zákonom alebo na základe zákona. Ústavný súd môže uplatniť svoju právomoc až vtedy, ak fyzická alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv. Ústava ani zákon o ústavnom súde nepripúšťajú, aby si sťažovateľ ako účastník konania zvolil medzi súdnymi orgánmi ochrany porušených základných práv a slobôd. Naopak, z čl. 127 ods. 1 ústavy jednoznačne vyplýva, že sťažovateľ predtým, ako požiada o ústavnú ochranu ústavný súd, musí vyčerpať všetky (iné) dostupné a účinné prostriedky ochrany

svojich práv. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavný súd nie je oprávnený poskytovať ochranu ústavnosti vo veciach, v ktorých sa sťažovateľ mohol (môže) domôcť ochrany svojich práv v konaní pred všeobecným súdom vlastnými, dovolenými a v danom prípade Trestným poriadkom ustanovenými procesnými úkonmi (obdobne I. ÚS 161/02, I. ÚS 79/07).

III.

Posúdenie veci ústavným súdom

36. Podstata ústavnej sťažnosti spočíva v tvrdení sťažovateľa, že všeobecné súdy konajúce v jeho trestnej veci nesprávne právne kvalifikovali skutok, pre ktorý bol trestne stíhaný a napokon odsúdený.

III.1 K namietanému porušeniu označených práv rozsudkom okresného súdu sp. zn. 2 T 37/2016 z 12. júna 2017

37. Z obsahu ústavnej sťažnosti (a k nej pripojených príloh) vyplýva, že sťažovateľ proti napadnutému rozsudku okresného súdu podal riadny opravný prostriedok – odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 1 To 15/2018 z 10. júla 2018. Ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy nebolo v jeho právomoci preskúmanie prvostupňového rozsudku, pretože na základe podaného odvolania to patrilo do právomoci krajského súdu, ktorý v prípade zistenia neprípustného zásahu okresného súdu do základných práv alebo slobôd sťažovateľa bol oprávnený a aj povinný týmto poskytnúť adekvátnu ochranu.

38. Z uvedeného dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto jej časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, II. ÚS 90/06).

III.2 K namietanému porušeniu označených práv napadnutým uznesením krajského súdu

39. Obdobná je aj situácia týkajúca sa tej časti ústavnej sťažnosti, ktorá smeruje proti napadnutému uzneseniu krajského súdu z 10. júla 2018.

40. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti obom v trestnej veci konajúcim všeobecným súdom vytýka, že v napadnutých rozhodnutiach, ktorými bol odsúdený, nesprávne aplikovali ustanovenia Trestného zákona, keď ho uznali vinným zo spáchania pokračovacieho zločinu podvodu spáchaného závažnejším spôsobom konania na viacerých osobách [§ 221 ods. 3 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona]. Je teda presvedčený o tom, že rozhodnutia sú založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku. To jednoznačne predstavuje dôvod [§ 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku], pre ktorý sa možno obrátiť na najvyšší súd mimoriadnym opravným prostriedkom – dovolaním.

41. Z ústavnej sťažnosti síce nevyplýva, či sťažovateľ v predmetnom trestnom konaní pred podaním ústavnej sťažnosti ústavnému súdu využil túto ďalšiu možnosť, ktorú mu Trestný poriadok ponúka na ochranu aj jeho základných práv a slobôd, a teda či sa nápravy ich prípadného porušenia domáhal v dovolacom konaní pred najvyšším súdom, avšak podľa zistenia ústavného súdu tak skutočne urobil podaním zo 6. októbra 2019, doručeným okresnému súdu 8. októbra 2019, ktoré následne ešte viackrát doplnil. Z doplnenia dovolania zo 4. decembra 2019 podaného prostredníctvom obhajcu sťažovateľa, doručeného okresnému súdu 6. decembra 2019, vyplýva, že sťažovateľ v dovolaní uplatnil aj dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku a v doplnení z 5. marca 2020 (doručenom okresnému súdu 10. marca 2020), zo 7. apríla 2020 (doručenom okresnému súdu 9. apríla 2020), z 13. mája 2020 (doručenom okresnému súdu 19. mája 2020), z 24. mája 2020 (doručenom okresnému súdu 26. mája 2020), ako aj z 2. novembra 2020 (doručenom okresnému súdu 13. novembra 2020) uplatnil v podstate rovnakú argumentáciu ako v aktuálnej ústavnej sťažnosti.

42. Z ustanovení Trestného poriadku citovaných v II. časti odôvodnenia tohto rozhodnutia zjavne vyplýva, že sťažovateľ má k dispozícii účinný zákonný prostriedok (dovolanie podľa § 368 a nasl. Trestného poriadku), prostredníctvom ktorého sa môže a aj sa reálne domáha preskúmania uznesenia krajského súdu sp. zn. 1 To 15/2018 z 10. júla 2018 a postupu predchádzajúceho jeho vydaniu. Pritom vzhľadom na obsah dovolania a jeho doplnení sa najvyšší súd v rozsahu svojho preskúmacieho oprávnenia dovolacieho súdu bude musieť v podstate vysporiadať s rovnakými skutkovými a právnymi argumentmi, aké sú obsiahnuté aj v ústavnej sťažnosti sťažovateľa doručenej ústavnému súdu.

43. V danom prípade sťažovateľ akceptoval subsidiárne postavenie ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd tým, že podal vo svojej trestnej veci dovolanie ešte predtým, ako doručil ústavnému súdu ústavnú sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. V okolnostiach daného prípadu však sťažovateľ podaním dovolania, ako aj podaním ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vedome vytvoril stav „dvojkolajnosti konania“, keď by o tej istej veci mali súbežne rozhodovať dva orgány súdneho typu (najvyšší súd ako dovolací súd a ústavný súd), čo nie je v podmienkach právneho štátu rešpektujúceho princíp právnej istoty ústavne aprobovateľné. Vzhľadom na skutočnosť, že uplatnenie právomoci dovolacieho súdu v danej veci predchádza uplatneniu právomoci ústavného súdu, možno považovať podanie ústavnej sťažnosti ústavnému súdu ešte pred rozhodnutím dovolacieho súdu o poslednom procesnom prostriedku, ktorý bol sťažovateľom využitý, za predčasné. Ústavný súd môže prijať ústavnú sťažnosť na ďalšie konanie a meritórne o nej rozhodnúť až vtedy, ak príslušné orgány verejnej moci už nemajú možnosť namietaný stav zásahu do základných práv alebo slobôd napraviť (obdobne IV. ÚS 195/2010).

44. Súčasťou konštantnej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého vyčerpanie všetkých opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných právnych predpisov, neznamená samotné podanie oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom verejnej moci (IV. ÚS 177/05, IV. ÚS 180/2010).

45. Iba za predpokladu, že sťažovateľ využil všetky jemu dostupné právne prostriedky súdnej a inej ochrany svojho základného práva alebo slobody a nebol s ich uplatnením úspešný, môže predložiť – s použitím ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy – namietané porušenie tohto základného práva alebo slobody ústavnému súdu. K tomu treba dodať, že sťažovateľ nemá podľa ústavy a zákona o ústavnom súde a stabilizovanej judikatúry ústavného súdu na výber, ktorý z oboch ústavne existujúcich systémov súdnej ochrany využije, ale je povinný postupovať od súdnej ochrany poskytovanej všeobecnými súdmi k súdnej ochrane, na ktorú je kompetentný ústavný súd. Toto „poradie“ sa nedá sťažovateľom ovplyvniť a jeho vnútorná logika vychádza z toho, že aj všeobecné súdnictvo je zodpovedné za ochranu základných práv a slobôd na úrovni jeho právomocí (čl. 142 ods. 1 ústavy).

46. Ústavný súd už zaujal názor (podobne napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 289/09, IV. ÚS 49/2010, IV. ÚS 145/2010), že v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je takáto sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní. Jednoznačne to vyplýva aj z poslednej vety ustanovenia § 124 zákona o ústavnom súde.

47. Predčasnosť a neprípustnosť ústavnej sťažnosti však v okolnostiach danej veci vyplýva najmä z toho, že k prípadnej náprave tvrdeného zásahu do základných práv alebo slobôd sťažovateľa by bolo v rámci konania o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy z preskúmania ústavným súdom vynechané rozhodnutie o poslednom procesnom prostriedku, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd v konaní, ktoré dosiaľ prebieha, poskytuje. Na tom nič nemení ani skutočnosť, či v ďalšom priebehu konania bude musieť byť rešpektovaný buď právny názor vyslovený v namietanom uznesení krajského súdu, alebo v prípade, ak bude sťažovateľ úspešný v dovolacom konaní, právny názor súdu dovolacieho.

48. Vychádzajúc z postavenia ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy), ktorý nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (II. ÚS 1/95,

II. ÚS 21/96), ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti už pri jej predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie [§ 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde] a za daných okolností považuje ústavnú sťažnosť v tejto časti aj za neprípustnú (predčasne podanú) podľa § 132 ods. 2 v spojení s § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

49. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, neprichádzalo do úvahy zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami uvedenými v jej petite (zrušenie napadnutých rozhodnutí a vrátenie veci na ďalšie konanie), rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo (pozri čl. 127 ods. 2 ústavy).

50. S prihliadnutím na výsledok konania ústavný súd nepristúpil v danej veci ani k odstraňovaniu nedostatku zákonom ustanovenej náležitosti ústavnej sťažnosti spočívajúceho v absencii právneho zastúpenia sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom, a to z dôvodu procesnej ekonomie, keďže ani prípadné odstránenie uvedeného nedostatku by podľa názoru ústavného súdu už nemohlo viesť k inému rozhodnutiu o tejto ústavnej sťažnosti, než je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. decembra 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu